

European Roma Summit – Discursul Președintelui Traian Băsescu despre problema romilor

Added by **Nicolae** on aprilie 5, 2014.

Saved under **Societate, Știri**

Tags: **European Roma Summit, romi, Traian Basescu**

Președintele României, domnul Traian Băsescu, a participat vineri, 4 aprilie a.c., la Bruxelles (Regatul Belgiei), la Sesiunea de deschidere a Summitului cu tema „Incluziunea socială a romilor prin promovarea acțiunii la nivel local”.

Vă prezentăm alocuțiunea susținută de șeful statului cu acest prilej:

„Înainte de toate, țin să exprim sincera mea apreciere pentru voința de care dă dovadă Comisia Europeană în menținerea pe agenda europeană a problematicii incluziunii minorității rome. Regret că au trecut 4 ani de la precedentul summit, în condițiile în care progresele acțiunilor care se întreprind de aproape 10 ani la nivel național și european sunt limitate. Am încredere însă că Comisia Europeană va reuși în continuare să stimuleze statele membre să acorde importanța cuvenită acestui domeniu de acțiune politică, aparte prin complexitate și sensibilitate culturală. Cunoaștem cu toții cei prezenți la acest summit că minoritatea romă este în mod particular supusă riscului

discriminării. O arată și cel mai recent raport al Comisiei Europene, pregătit în mod special pentru această reuniune, și o arată și concluziile comisiei prezidențiale pe care am organizat-o în România în 2009 cu privire la riscuri și inechități sociale.

Dincolo de discriminare din partea majorității – aspectul care este urmărit cu precădere de Comisia Europeană -, această populație se confruntă cu provocări care, chiar dacă nu le sunt specifice, în cazul romilor se manifestă în formă acută. Într-un segment disproporționat de mare continuă să trăiască la periferia societății contemporane. Romii ies timpuriu din sistemul de educație, au o traiectorie de viață structurată încă după modelul tradițional, premodern, fetele și femeile romi sunt supuse unor riscuri suplimentare în raport cu bărbații romi. 10% din femeile romi au primul copil între 12 și 15 ani, iar 48% între 16 și 18 ani. Locuințele romilor, construite din chirpici, pământ sau paiantă, sunt de două ori mai numeroase decât locuințele de același tip aparținând cetățenilor altor etnii. 60% din locuințele romilor nu sunt dotate cu baie și numai 20% din gospodăriile romilor au acces la o sursă de apă curentă. Peste 50% din romii fără ocupație își caută loc de muncă de peste 2 ani. Aproape 50% din populație aptă să muncească de etnie romă lucrează în economia informală și peste 75% dintre cei care lucrează fără contract de muncă au un nivel de educație sub 8 clase. Romii care au absolvit școli profesionale, licee sau studii superioare, având calificări și meserii, respectiv diplome și certificate, au mai multe dificultăți în a se angaja în locuri de muncă adecvate pregătirii lor. Mortalitatea infantilă la romi este de două, până la șase ori mai mare decât media generală, iar 12,5% din femeile romi nu au efectuat nicio vizită medicală înainte de a naște.

Voi insista asupra aspectelor care descriu accesul romilor la educație și formare profesională. Proportia de copii romi înscriși în învățământul primar este de 64%, față de 98,9% media națională. Tematica discriminării, a intoleranței și a rasismului constituie puncte slabe și în pregătirea cadrelor didactice. Determinanții abandonului școlar în rândul romilor au fost identificați ca fiind, în primul rând, sărăcia, urmată de obținerea în mod repetat de rezultate proaste la școală. Aproape jumătate dintre romi, conform legislației actuale, nu sunt eligibili pentru cursuri de calificare profesională, care să le ofere, în final, o diplomă recunoscută oficial, pentru că nu au absolvit ciclul de învățământ obligatoriu. Descrie tot ce am spus situația romilor pe fondul ei? Iar aici, răspunsul este, paradoxal, nu. Pentru că o mare parte dintre romii care s-au integrat – care sunt ingineri, profesori, medici, politicieni sau oameni de afaceri – nu-și mai recunosc etnia. De ce există problema autoidentificării? Pentru că persistă, în raporturile dintre majoritate și minoritatea romă, o atmosferă profundă de neîncredere, alimentată tocmai de prejudecățile de care vorbeam mai devreme. Ce poate deveni îngrijorător este faptul că această intoleranță, alimentată de situații individuale, de fapte reprobabile comise de romi, pe fondul prelungirii crizei economice, poate favoriza, sub impulsul retoricii antiromi și a discursului instigator, creșterea riscului de violențe. De altfel, chiar la nivel european avem mulți politicieni care utilizează acest tip de discurs.

Doresc să mulțumesc Comisiei Europene pentru raportul cuprinzător pe care l-a pregătit pentru acest summit, care dă o măsură a pașilor care s-au întreprins în plan național, în statele membre pentru stimularea incluziunii social-economice a comunităților de etnie romă. Rezultatele sunt notabile, iar Comisia Europeană, pe care o felicit cu căldură mai ales pentru consecvență, le-a pus în evidență foarte bine. În primul rând, cadrul european pentru strategiile naționale de incluziune a romilor, adoptat în 2011, a produs

schimbarea de abordare pe care am susținut-o în mod repetat în ultimii ani, respectiv că problematica incluziunii minorității române este o temă care trebuie tratată și soluționată în context european, pe baza contribuției tuturor statelor noastre. Faptul că s-a consacrat legătura cu Strategia Europa 2020, a dat exercițiului de coordonare și monitorizare a politicilor naționale cadența stabilită de semestrul european, iar legătura cu bugetul multianual al UE a permis definirea unei surse clare de sprijin financiar din fondurile structurale. Cu excepția domeniului educației, în care se înregistrează anumite rezultate pozitive, mai ales legate de ciclul preșcolar, domeniile vizate de cadrul european, ocuparea, sănătatea și locuirea stagnează în așteptarea concretizării unor rezultate care pot părea exagerate, dată fiind lipsa de progres. Este firesc să ne întrebăm asupra cauzelor care ne împiedică să atingem obiectivele de incluziune. Tot Comisia Europeană ne ajută prin identificarea unor factori, precum: lipsa voinței politice din statele membre, ineficiența instrumentelor de combatere a discriminării, inclusiv a segregării în școli, insuficiența finanțare a politicilor de incluziune, slaba capacitate de punere în aplicare și monitorizare a rezultatelor. La acestea aș adăuga propriile mele considerații, rezultate dintr-o analiză atentă. Grupul țintă este stabilit pe baza unei ipoteze reduționiste, care simplifică sarcina autorităților, dar, în mod evident, în dauna rezultatelor. În România, ca și în alte state membre, comunitatea de romi este privită prin uniformizare, fără a se ține cont sau chiar fără a se cunoaște particularitățile culturale intracomunitare. Realitatea este că diversitatea și diferențele din interiorul minorității române sunt foarte puțin studiate și analizate de către cercetători și sociologi, iar această abordare simplificatoare este contraproductivă. Slaba cunoaștere a caracteristicilor comunității de romi este perpetuată, din păcate, de o continuă lipsă sau slabă colectare a datelor despre romi. Obiectivul pe care și-l stabilesc strategiile este legat cu precădere de combatere exclusiunii și a sărăciei. Nu cred că există instrumente specifice pentru combaterea exclusiunii și a sărăciei, în schimb sunt convins că o strategie orientată pe dezvoltare socială și capital uman ar avea consecințe benefice în planul incluziunii. De aceea, cred că răspunsul potrivit la provocările ridicate de riscul de exclusiune, care grevează minoritatea română, este o strategie de dezvoltare a capitalului uman, cu accent pe crearea de competențe profesionale. O strategie orientată către stimularea clasei de mijloc române ar ajuta la depășirea multiplelor idei preconcepute, inclusiv a factorilor de autoexcludere, cum este refuzul identificării ca rom. Actorul principal în punerea în aplicare a strategiei pentru romi trebuie să fie autoritatea locală, respectiv responsabilul public cel mai apropiat de nevoile comunității. Guvernele nu dețin nici informațiile, nici mijloacele de a implementa programe specifice, însă ele pot implementa doar programe generaliste și care, la fața locului, se dovedesc de multe ori dificile sau imposibil de implementat. Autoritatea locală este cea care face legătură dintre așteptările comunităților, pe de o parte, și direcțiile de acțiune și resursele stabilite la nivel național, pe de altă parte. Din acest punct de vedere, consider oportună tema pe care și-au ales-o acest summit, respectiv responsabilizarea guvernării locale în ceea ce privește incluziunea romilor. În același timp, minoritatea română are o responsabilitate clară în eliminarea prejudecăților. Minoritatea română trebuie să înțeleagă că face parte din societăți fondate pe reguli, fie ele formalizate prin legi, fie informale, transmise prin cultură. Consider că strategia pentru romi va avea succes dacă românii înșiși vor asimila principiile cetățeniei ca principii de viață în societatea europeană, fără ca acestea să le afecteze trăsăturile culturale care le definesc identitatea etnică.

Așadar, o strategie credibilă ar trebui să îndeplinească următoarele: să beneficieze de deschiderea spre dialog din partea majorității, astfel încât soluția însăși să fie legitimată

printr-o autentică dezbatere publică, să pună în evidență măsuri țintite care să ia în considerare marea varietate de probleme cu care se confruntă comunitățile de romi, să se axeze în măsură determinantă pe acțiunile autorităților locale, să se bazeze pe principiul ownership-ului comunității căreia i se adresează. Vă mulțumesc.”

Departamentul de Comunicare Publică

<http://www.aluzii.ro/european-roma-summit-discursul-presedintelui-traian-basescu-despre-problema-romilor/>